

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 81: Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte. (Tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelser med varig funktionsnedsættelse).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).

(Fremsat 13/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Lovforslaget lægger op til klare forbedringer af SU-støtten til uddannelsessøgende i videregående uddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Venstre hilser forslaget velkomment. For Venstre er det afgørende, at personer i målgruppen gives så gode muligheder som overhovedet muligt for at gennemføre en uddannelse. Uddannelse bærer i sig selv en række fordele for den enkelte, men i det moderne samfund forudsætter beskæftigelse også i mange tilfælde en højere og højere grad af uddannelse. Forslaget forbedrer således målgruppens mulighed for senere selvforsørgelse med de fordele, dette giver.

Det er for os vigtigt, at målgruppen på denne vis sidestilles økonomisk med personer, som har erhvervsarbejde under uddannelsen. Lovforslaget vil gøre det muligt for den enkelte uddannelsessøgende i målgruppen at undgå det såkaldte dobbelte optag. Målgruppen har hidtil i vidt omfang været henvist til at søge om økonomisk støtte under revalideringsbestemmelserne, som stiller ekstra krav til den uddannelsessøgende. Det finder vi i Venstre uhensigtsmæssigt, hvorfor vi i Venstre finder forslaget om et SU-tillæg fuldt berettiget, da det betyder, at målgruppen sidestilles med andre studerende.

I Venstre finder vi det også hensigtsmæssigt, at der ikke skelnes mellem årsagen til den reducerede mulighed for sideløbende at have erhvervsarbejde under uddannelsen, men at der lægges op til en individuel vurdering, som sikrer, at den ekstra støtte går til de personer, som har et reelt behov herfor.

Venstre støtter forslaget.

Thomas Adelskov (S):

Endelig får vi løst problemet med det dobbelte optag. Det forslag, som vi har liggende foran os, går jo netop ind og giver studerende, som har nedsat erhvervsarbejdsevne, en kompensation.

I hørings svarene har der været rejst en del kritik af, at særlige grupper ikke har været nævnt eksplicit i lovforslaget. Det har særligt været de ordblinde, og det har været epileptikere, der har været fokuseret på. Fra Socialdemokraternes side har vi lagt vægt på, at det sådan set ikke er selve diagnosen for det eventuelle handicap, man har, men den faktiske erhvervsarbejdsevne, der kan udløse en forhøjet SU og det særlige SU-stipendium.

Kl. 17.40

Det er derfor også vigtigt at sige, at når vi kigger på lovforslaget og dets praktiske udførelse, er det rimeligt, at de studerende får en rimelig og fair arbejdsevnevurdering. Spørgsmålet er, hvor man skal lægge snittet, men det har været svært i den behandling, som forligspartierne har lavet af forslaget, at få lagt et ordentligt snit. Det har derfor været lidt afgørende at få nogle klare meldinger frem, og de skal også komme her i dag.

Den første klare melding er, at alle grupper af handicappede i princippet vil kunne komme ind under ordningen, altså også ordblinde og epileptikere. Men det er vigtigt at sige, at det er handicappet og den nedsatte erhvervsarbejdsevne, der skal lægge snittet.

Om det nu bliver lagt rigtigt af de myndigheder, som skal forestå udmøntningen af lovforslaget, har forligspartierne drøftet indgående og er enedes om, at vi skal kigge nærmere på lovforslaget og den praktiske udmøntning, allerede inden der er gået 1 år, for at se, om alle de grupper, der med rette kunne føle sig berettigede til at få det forhøjede SU-stipendium til studerende med nedsat arbejds(erhvervs)sevne, også får det.

Derfor lægger vi også vægt på i Socialdemokratiet, at det er helt afgørende, at den udmøntning, som ministeriet og SU-styrelsen kommer til at lave af dette forslag, rent faktisk tager højde for, at grupper af studerende, der med rette kunne føle, at de hører ind under ordningen, også får tilført et forhøjet SU-stipendium for den nedsatte erhvervsarbejdsevne.

Socialdemokratiet kan støtte forslaget, men vil i den praktiske udførelse følge det meget nøje.

Karina Sørensen (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne udtrykke vores fulde begejstring for dette forslag. Det er utrolig glædeligt, at vi endelig kan få vedtaget denne lov, så handicappede studerende bliver ligestillede med andre studerende.

Praksis for handicappede studerende har mest taget været uhensigtsmæssig, idet handicappede, der ønskede optagelse på en uddannelse, skulle have godkendt dette ønske i kommunen for at kunne modtage revalidering under uddannelsesforløbet. Vi er blevet gjort opmærksom på, at alt for mange handicappede desværre ikke har fået godkendt deres ansøgning om revalidering og derved ikke har haft mulighed for at gennemføre den ønskede uddannelse.

Det er en stor skuffelse for Dansk Folkeparti, at handicappede er blevet afskåret muligheden for at få den uddannelse, der har været ønsket. Men dette lovforslag giver handicappede et reelt valg, hvorefter de får friheden til selv at vælge deres uddannelse.

Det er en kendsgerning, at nogle handicappede har nedsat mulighed for både at studere og supplere SU-indkomsten med erhvervsarbejde. Dette lovforslag giver handicappede mulighed for et tillægss stipendium i stedet for revalidering, der svarer til det månedlige laveste fribeløb, som andre SU-berettigede studerende kan supplere deres SU med uden fradrag i SU'en. Dette er en klar forbedring, da handicappede studerende også kan have brug for mere tid til at forberede sig end andre studerende.

Studerende med et handicap kan få forlænget deres studietid i forhold til andre bl.a. på grund af sygdom eller lign. Derfor giver dette lovforslag 12 ekstraklip til studerende, der er visiterede til tillægssstipendiet. Dette er Dansk Folkeparti meget positive overfor.

Det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at der på bedste måde bliver taget hensyn til de udfordringer, der kan være for handicappede studerende, og derfor er det også vigtigt, at partierne er enige om at følge op på loven og dens virkning, der selvfølgelig forventes at have en utrolig positiv virkning for handicappede studerendes reelle frihed til selv at vælge uddannelse, men også en positiv betydning for den personlige udvikling for den enkelte.

Dansk Folkeparti hilser med stor glæde dette lovforslag velkomment og støtter lovforslaget som helhed og også formålet: at handicappede selv kan vælge deres egen uddannelse og deres egen fremtid.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget glade for den aftale, der nu ligger mellem partierne i SU-forliget, som indebærer, at handicappede studerende fremover skal have adgang til en højere SU. Det er en rigtig løsning, som vi tror vil medvirke til at give handicappede studerende bedre mulighed for at deltage fuldt og helt i uddannelserne. Dermed undgår vi den uheldige løsning, at studerende skal være henvist til den kommunale revalideringsydelse, hvilket har været tilfældet på grund af de handicappedes ringe mulighed for at få et studiejob.

Kl. 17.45

Der skal således ikke være tvivl om, at vi er glade for, at vi kunne nå til enighed om at give de handicappede nogle bedre vilkår. Vi har i Danmark brug for, at alle har adgang til og motivation til at uddanne og dygtiggøre sig.

Til gengæld synes vi, det er ærgerligt, at det kun blev til en enkelt ændring i SU-systemet frem for en reel SU-reform. Vi havde bl.a. gerne set, at man havde ændret på forholdene for studerende med børn, herunder den enlige mor, der har flere udgifter og dårligere muligheder for at supplere med erhvervsarbejde end andre studerende, og vi havde gerne set, at de studerendes fribeløb var blevet hævet, og at der var blevet gjort noget ved de stive lånerammer.

Endelig havde vi gerne set nærmere på tilbagebetalingsreglerne for færdiguddannede, så studerende efter endt uddannelse ikke skulle bøvle mere med tilbagebetaling af SU.

Som sagt ser vi i Det Konservative Folkeparti gerne, at bl.a. disse spørgsmål bliver vurderet i forbindelse med en velovervejet, grundig og helhedsorienteret SU-reform. Vi tilslutter os fuldt og helt det fremsatte lovforslag, men vil gerne understrege, at det ikke bør afskære os fra at arbejde videre med en helhedsorienteret reform af Statens Uddannelsesstøtte.

Formanden:

Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Morten Homann (SF):

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at der er et stort behov for det her lovforslag for at sikre ikke en særbehandling af handicappede studerende, men faktisk en ligestilling for at kompensere for det faktum, at mange studerende med handicap ikke har de samme muligheder som studerende uden handicap for at tage et er-

hvervsarbejde. Derfor er SF meget glad for det foreliggende lovforslag.

Samtidig er det også klart, at vi betræder ny jord med det her forslag, og at det er usikkert, hvordan det præcis vil virke i praksis. Der er bl.a. rejst en diskussion om, hvordan visiteringen til det her vil foregå, så derfor er det selvfølgelig af gode grunde svært at sige noget om på forhånd.

Derfor er vi selvfølgelig også meget glade for, at vi har en aftale forligspartierne imellem om at følge udviklingen inden for det her forslag nøje og følge op på, at det også virker efter hensigten.

SF er meget glad for intentionen bag det her forslag, SF er meget glad for det forslag, der ligger og vil selvfølgelig stemme for det.

Marianne Jelved (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører på denne sag ikke kan være her i dag, skal jeg sige følgende:

Det er en god dag for De Radikale, fordi det endelig er lykkedes at få afskaffet det, vi kalder anden del af det dobbelte optag, det, at man som handicappet skal igennem to slusers vurderinger for at få at vide, om man kan få lov at ud-danne sig til det, man gerne vil.

Det er nogle år siden, vi fik afskaffet den første del af det dobbelte optag, fordi den enkelte institution da fik mulighed for at være den, der gav de kompenserende studiehjælpe midler. Nu er vi i gang med at afskaffe anden del af det dobbelte optag, som har være lige så stor en torn i øjet på vores samfund, fordi det har været fravær af ligebehandling.

De unge skulle efter deres studentereksamen op og spørge kommunen, om de kunne blive folkeskolelærere, geologer, bagere, fredsforskere eller noget som helst, som de gerne ville, og så skulle kommunen sige ja eller nej. Sagde den ja, kunne de få SU, sagde den nej, kunne de ikke få SU. Det er jo temmelig grotesk, når man stiller det op på den måde.

Heldigvis er handicaporganisationerne blevet ved med at presse på, og nu lykkes det. Derfor er sagen, at når man som handicappet har meget svært at kunne klare et erhvervsarbejde, kan man altså nu fremover få dobbelt SU, og dermed har man større mulighed for at kunne leve af SU-systemet.

Det næste er selvfølgelig, at ordningen i praksis skal kunne fungere. En ting er jo, at det har taget mange år at nå så langt, som vi når nu, noget andet er jo at få det til at fungere i virkeligheden, for det kræver, at man kan administrere det

på en rimelig og positiv måde, uden at vi herindefra på forhånd har lagt nogle firkantede kasser ned over måden at gøre det på.

Det er ikke nogen nem opgave, og derfor er vi også i Det Radikale Venstre meget tilfredse med, at undervisningsministeren vil indkalde partierne til en vurdering af ordningen om et år, og så kan vi få en revisionsparagraf ind for en revision i 2006-07-samlingen.

Alt i alt er det her et kolossalt vigtigt og et meget, meget centralt skridt for en bedre ligebehandling i det danske samfund, og det er vi glade for.

Kl. 17.50

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Der er ikke meget at råbe hurra for i det her års finanslovforlig mellem regeringen og Dansk Folkeparti, men på et område er der faktisk en meget god grund til at råbe hurra, og det er faktisk lige nøjagtig, hvad angår den aftale, vi behandler her. Det er nemlig et område, hvor årets finanslov *ikke* rammer de svageste stillede i det her samfund.

Med det her lovforslag og Enhedslistens stemmer er det lykkedes at sikre bedre forhold for handicappede, der vil studere.

Indtil nu har handicappede, der ville i gang med en uddannelse, skullet igennem to optagesprøver. Som alle andre skulle de godkendes efter de regler, der gælder på den uddannelse, de gerne ville ind på, men ud over det skulle de også godkendes af en sagsbehandler i deres lokale socialforvaltning. Det var nemlig nødvendigt for at kunne få godkendt uddannelsen som revalidering, hvis de skulle fastholde en indtægt, som både dækker almindelige leveomkostninger og de ekstraudgifter, der følger med de fleste handicap. Om de kunne få revalidering til lige netop den uddannelse, de ønskede, ja, det var sådan set op til sagsbehandleren.

Med denne her nye aftale har vi været med til at sikre, at handicappede studerende automatisk får udbetalt normal uddannelsesstøtte plus et tillæg, der svarer til den erhvervsindtægt, som ikkehandicappede studerende har mulighed for at tjene, mens de studerer, og det giver altså for første gang handicappede et reelt frit valg, når de skal uddanne sig på lige fod med andre studerende.

Det skal jo ikke være nogen hemmelighed, at vi i Enhedslisten også havde håbet på, at vi havde kunnet skaffe højere SU til studerende forsørgere, som vi jo ved har en meget trængt økono-

mi, men desværre insisterede regeringen på, at andre studerende skulle betale til de studerende forsørgere. Den regning vil Enhedslisten gerne have bliver sendt til nogle uden for uddannelsessystemet, som har lidt flere penge end de studerende, og bl.a. derfor kunne vi ikke nå frem til enighed.

Men jeg vil sige, at vi på de handicappedes vegne er utrolig glade for at have lettet vejen gennem uddannelsessystemet, og tilbage synes jeg sådan set kun står nu at få afgrænset, hvem det er, der kan modtage tillægsstipendiet, og her er det selvfølgelig vigtigt for Enhedslisten, som jeg går ud fra det også er vigtigt for alle andre partier, at alle, hvis erhvervsvejne er begrænset af den ene eller den anden grund, får mulighed for at komme i betragtning til stipendiet.

Jeg har stillet et par spørgsmål i udvalget, som jeg selvfølgelig håber at få svar på inden tredjebehandlingen af forslaget, men under alle omstændigheder skal jeg meddele, at Enhedslisten kan støtte forslaget.

Bodil Kornbek (KD):

Kristendemokraterne er lige så glade og tilfredse og positive som alle andre partier i dag, når det drejer sig om det her lovforslag om et SU-tillæg til handicappede.

Vi ved, at uddannelsessøgende med handicap undertiden jo har en begrænset evne til at påtage sig erhvervsarbejde ved siden af uddannelsen. Dermed har de jo ikke de samme muligheder for at supplere deres uddannelsesstøtte som de fleste andre uddannelsessøgende. Tillægsstipendiet giver dem samme økonomiske muligheder som studerende, der arbejder ved siden af studiet op til fribeløbet.

I dag skal handicappede, der ønsker uddannelser og søger optagelse på et studium, kunne sandsynliggøre over for socialforvaltningen, at tilkendelse af revalideringsydelse til uddannelse vil føre til beskæftigelse. Dette vanskeliggør jo handicappedes muligheder for at få en uddannelse, som de har engagement og motivation for at gennemføre. Det bliver nu ændret, og det er vi selvfølgelig positive over for.

Vi er også tilfredse med, at der vil komme en vurdering af ordningen, så de intentioner, der ligger i forslaget, også rent faktisk er det, der bliver ført ud i praksis.

Så jo, det er en god dag også for Kristendemokraterne.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Også jeg synes, at det er en rigtig god dag i dag, og tak til Folketingets partier for den brede opbakning og tilslutning til forslaget her.

Jeg skal ikke forlænge debatten yderligere, men blot understrege, at jeg er utrolig glad for, at det er et enigt Folketing, der imødekommer et mangeårigt ønske fra handicaporganisationerne om at skaffe en bedre ligestilling, en bedre ligebehandling, i det danske samfund, og jeg er utrolig glad for, at det er lykkedes at opnå politisk enighed om det netop i år, hvor vi jo har det internationale handicapår.

Mange tak til Folketingets partier for en enstemmig tilslutning til forslaget her. Så er jeg, nøjagtig ligesom de forskellige ordførere har påpeget det, naturligvis optaget af at følge implementeringen af det, som vi har besluttet her, hvorfor jeg er utrolig glad og tilfreds med, at vi blev enige om at lave en evaluering af ordningen allerede efter 1 år.

Kl. 17.55

Tak for Folketingets opbakning til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om produktionsskoler og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Opfølgning på finanslovaftalen om omstillingsreserven og regelforenkling).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 13/11 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.